



CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

PROCESUL-VERBAL nr. 48

al ședinței publice a Consiliului Audiovizualului
din 19 decembrie 2024, ora 10:00
mun. Chișinău

TOTAL MEMBRI PREZENȚI: 6

TOTAL DECIZII ADOPTATE: 12

DECIZII ANEXATE: 315-326

PREȘEDINTA ȘEDINȚEI: Liliana VIȚU-EȘANU.

MEMBRII PREZENȚI: Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA (hibrid), Larisa TUREA (online).

MEMBRII ABSENȚI: Tatiana CRESTENCO.

SECȚIA ASISTENȚĂ CONSILIU: Olimpia MORARU (șef SAC).

SECȚIA JURIDICĂ: Grigore CHIȚANU (șef SJ).

INVITAȚI: Sergiu NICULIȚĂ („TV8”), Andrian CARP („Radio Dar”), Natalia LUNGU („AER-COMUNICAȚIE” SRL), Xenia PUSTOVAIA și Dmitri PUSTOVOI („XPAND BROADCAST” SRL).

Președinta ședinței, Liliana VIȚU-EȘANU, a constatat caracterul deliberativ al ședinței și a pus la vot aprobarea deschiderii acesteia.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Ședința a fost declarată deschisă.

Propuneri la ordinea de zi:

- Solicitare din partea SJ de a include pe ordinea de zi subiectul: *Cu privire la avizarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative.*
- Propunere din partea vicepreședintei Consiliului Audiovizualului, Ana GONȚA, de a include pe ordinea de zi subiectul: *Cu privire la dispunerea controlului respectării prevederilor art. 67 alin. (1) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 de către unii furnizori de servicii media.*
- Propunere din partea președintei Consiliului Audiovizualului, Liliana VIȚU-EȘANU, de a include pe ordinea de zi subiectul: *Cu privire la dispunerea controlului respectării prevederilor art. 4 alin. (3), (4), (7) și (9) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 de către furnizorii de servicii media.*

*Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței,
a pus la vot ordinea de zi cu modificările propuse, după cum urmează:*

ORDINEA DE ZI:

1) Cu privire la bilanțul concursului pentru acordarea dreptului de utilizare a frecvențelor radio disponibile, anunțat prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 281 din 06 noiembrie 2024

Raportor: Ecaterina COVACI, consultant superior DLF.

2) Cu privire la concursul pentru acordarea dreptului de utilizare a sloturilor din Multiplexul A, anunțat prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 282 din 06 noiembrie 2024

Raportor: Ecaterina COVACI, consultant superior DLF.

3) Cu privire la concursul pentru acordarea dreptului de utilizare a sloturilor din multiplexele regionale, anunțat prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 286 din 08 noiembrie 2024

Raportor: Ecaterina COVACI, consultant superior DLF.

4) Cu privire la rezultatele controlului efectuat în temeiul Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 303 din 29 noiembrie 2024

Raportor: Natalia CIOBAN, controlor de stat DCSMA.

5) Cu privire la rezultatele controlului efectuat în temeiul Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 309 din 06 decembrie 2024

Raportor: Nadejda OPREA, controlor de stat principal DCSMA.

6) Cu privire la examinarea rezultatelor controlului serviciilor media audiovizuale de televiziune „TVC 21”, „Vocea Basarabiei TV”, „GLOBAL 24”, „WE SPORT TV”, „Next TV”, „Premiera TV”, „Moldova 1”, „Moldova 2”, „Jurnal TV” și „Tezaur TV” la capitolul respectării art. 63 alin. (6) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018

Raportor: Artur CORCODEL, consultant DACD.

7) Cu privire la examinarea cererii „TV SAT” SRL de reperfectare a autorizației de retransmisiune

Raportor: Ecaterina RUSU, controlor de stat superior DACD.

8) Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova pentru anul 2025

Raportor: Lilia GUȚU, șef SPP.

9) Cu privire la avizarea proiectului de lege privind comunicațiile electronice

Raportor: Maria MAȘAEV, consultant principal SJ.

10) Cu privire la avizarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative

Raportor: Grigore CHIȚANU, șef SJ.

11) Diverse:

– Cu privire la dispunerea controlului respectării prevederilor art. 67 alin. (1) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 de către unii furnizori de servicii media.

– Cu privire la dispunerea controlului respectării prevederilor art. 4 alin. (3), (4), (7) și (9) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 de către furnizorii de servicii media.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Ordinea de zi a fost aprobată.

1. S-a examinat: Cu privire la bilanțul concursului pentru acordarea dreptului de utilizare a frecvențelor radio disponibile, anunțat prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 281 din 06 noiembrie 2024

A raportat: Ecaterina COVACI

Raportul DLF se anexează.

L. VIȚU-EȘANU: Invităm concurenții să prezinte dosarul și proiectul, în ordinea înscrierii.

A fost audiată: Xenia PUSTOVAIA, reprezentanta „XPAND BROADCAST” SRL, pentru serviciul de radiodifuziune sonoră „City FM”.

(Înregistrarea video cu comentariile reprezentantei se păstrează în arhiva CA.)

Întrebări pentru reprezentantă:

L. VIȚU-EȘANU: De ce nu vă interesează și alte regiuni? De ce nu ați depus pentru alte frecvențe?

X. PUSTOVAIA: Deocamdată ne axăm mai mult pentru nord, pentru municipiul Bălți. Să luăm câte puțin. În perspectivă, am putea să ne extindem, dar totuși fiecare frecvență, adică fiecare antenă, necesită investiții și e cam scump. Când vom crește, vom veni să ne extindem.

R. MIHALEVSCHI: Aveți studioul la Bălți. „City FM” cândva a existat. Din punct de vedere juridic, n-o să aveți probleme cu foștii proprietari?

X. PUSTOVAIA: Nu.

A fost audiat: Andrian CARP, reprezentant „DARMEDIA CCS” SRL, pentru serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Dar”.

(Înregistrarea video cu comentariile reprezentantului se păstrează în arhiva CA.)

Întrebări pentru reprezentant:

R. MIHALEVSCHI: Am văzut planul dvs. financiar, nu prea am văzut cifre acolo. Dacă aveți estimări cu privire la extindere, de câte investiții aveți nevoie și cât de curând planificați să emiteți?

A. CARP: Este evident că avem nevoie de un ajutor financiar. După cum cunoașteți, am schimbat trei dintre fondatorii noștri și avem un fondator nou care o să ne ajute foarte mult la toate capitolele financiare. După sărbătorile de iarnă o să venim cu o altă grilă. O să avem cel puțin încă 10 angajați la postul nostru de radio. Ne dorim să creăm și emisiuni pentru copii, pentru adolescenți. Pentru asta muncim practic în fiecare zi. În acest an am creat cinci evenimente mari la Palatul Național, unde au cântat artiști de acasă, unde încercăm să dăm credit vocilor tinere, oamenilor care sunt talentați. Dar, doar cu o bucătică pe care o avem, e puțin, ca să ajungem spre urechi și spre inimi. De asta și rugăm încă o dată să ne oferiți creditul celor trei frecvențe pe care le solicităm. Cifre exacte o să dăm atunci când o să venim cu datele financiare de la contabilul șef. Mai avem încă de muncit până la sfârșit de an.

E. RÎBCA: Aveți resurse financiare pentru a lansa activitatea pe toate cele trei frecvențe pe care le solicitați?

A. CARP: Da. Avem un investitor nou, un fondator nou, care o să se implice la tot ceea ce se cheamă postul de radio „Radio Dar”, un post de radio dedicat operelor audiovizuale de aici, de acasă, de la noi, și nu doar.

E. RÎBCA: Obținând cele trei frecvențe veți lansa și programe audiovizuale pentru publicul local, veți avea și emisie locală, din localitățile pentru care solicitați frecvențe?

A. CARP: Exact. Dorim să fim cât mai aproape de cei de acolo, de la nordul țării și nu doar. Avem deja patru angajați noi pe care ne-am propus să-i luăm sub aripa noastră din diasporă. Însă nu vrem să emitem doar pentru ai noștri din diasporă, ci și pentru cei de acasă, care au nevoie de mult mai multă informație și mult mai multă muzică autohtonă.

E. RÎBCA: Am văzut și planul dvs. financiar, am văzut și planul editorial. Menționați în câteva rânduri Chișinăul în calitate de teritoriu de publicitate.

A. CARP: Menționăm. Este evident că marea cotă de publicitate vine de aici, din Chișinău, însă nu trebuie să uităm și de cei care sunt mai departe de Chișinău.

E. RÎBCA: Care sunt așteptările dvs. în ceea ce privește piața de publicitate locală, din localitățile unde doriți să vă extindeți?

A. CARP: Noi nu dorim să ne extindem doar pentru publicitate. Noi dorim să ne extindem pentru a crește. Atunci când vom crește și când vom fi mai buni, cu siguranță, și volumul de publicitate va fi mai mare.

A fost audiată: Natalia LUNGU, reprezentanta „AER-COMUNICAȚIE” SRL, pentru serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio 7/ Радио 7”.

(Înregistrarea video cu comentariile reprezentantei se păstrează în arhiva CA.)

Întrebări pentru reprezentantă:

R. MIHALEVSCHI: Data trecută a fost altă frecvență la Bălți propusă spre concurs. De ce nu ați participat atunci? Sau vreți anume această frecvență?

N. LUNGU: Noi ne dorim această frecvență. Aceasta a fost frecvența noastră din 2020.

E. RÎBCA: Am studiat planul editorial. Am găsit într-un loc mențiunea că în clasamentul posturilor, potrivit ratingurilor XPLANE Moldova, sunteți pe locul 5, într-un alt loc sunteți pe locul 6. Ați putea să precizați ce reprezintă aceste ratinguri, de ce menționați și locul 5 și locul 6 în acest plan editorial?

N. LUNGU: Poate fi o greșeală tehnică, dar mai ținem cont și de faptul că monitorizarea are loc permanent, estimarea și studierea audienței de către compania XPLANE au loc în două valuri, adică anual noi primim două valuri de date referitor la preferințele audienței.

E. RÎBCA: Nu este o greșeală. Într-un loc este indicat că sunteți pe locul 5 sau 6 la nivel republican, în alt loc sunteți pe locul 5 sau 6 în topul posturilor din Chișinău. De fapt, aici vreau să ajung. Puțini cunosc despre aceste ratinguri ale XPLANE Moldova și vreau să aflu mai mult ce informații obțineți din aceste evaluări, din aceste cercetări?

N. LUNGU: XPLANE este un program special care este instalat pe bază tehnică. Cercetările au loc prin intermediul telefonic. Este o companie specială care se ocupa de adunarea acestor date și acumularea lor, iar ulterior informația care ne este prezentată de două ori pe an presupune că noi putem să vedem orele de maximă audiență la posturile de radio, în ce timp audiența este mai mare, adică mai mult se ascultă radio dimineața sau seara, cine sunt ascultătorii, femeii sau bărbații, vârsta, tipurile de venit, în cazul nostru este vorba despre populația cu venituri medii și mai sus de mediu. Prin indicarea anumitor setări putem să vedem preferințele audienței pentru anumite produse și

aceasta ulterior ne ajută să pregătim ofertele noastre pentru companiile comerciale care ar putea să aducă publicitate la postul de radio.

E. RÎBCA: Ce categorii de informații din cele prezentate de dvs., care le oferă XPLANE, le putem găsi public?

N. LUNGU: Nu le puteți găsi, pentru că aceasta presupune achitarea unui anumit abonament la compania respectivă.

E. RÎBCA: Voi cita de pe pagina 6 din planul editorial: în special sunt sponsorizate buletinele meteo și emisiunile informative. Verificați, inclusiv în context legislativ, inclusiv în context practic, sponsorizarea emisiunilor informative. Următoarea întrebare, pe care nu am înaintat-o primului reprezentant care a vorbit aici, „XPAND BROADCAST” SRL, pentru că am văzut acolo inclusiv CV-urile la două persoane care au activat la, cum se numea, „Radio Blue” din Bălți, am văzut că au activat inclusiv la acel post, am văzut că au activat și în domeniul marketingului. Am pornit de la premisa că acele promisiuni privind programele locale pe care le-au prezentat în planul editorial sunt realiste. Vorbim de o frecvență Bălți și în contextul primului reprezentant la acest concurs și în contextul dvs. Aveți un post de radio, un serviciu media audiovizual de radiodifuziune sonoră care emite în Chișinău. Întrebarea este ce vă propuneți să realizați în contextul municipiului Bălți pentru publicul local?

N. LUNGU: Noi avem deja în proces și lucrăm în continuare la programe informative și nu doar în contextul integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană și aceste emisiuni sunt difuzate acum pe frecvențele din Chișinău și Șoldănești pe care le avem, respectiv planificăm să refacem și să lucrăm la aceste emisiuni și pentru publicul din Bălți, având în vedere că acolo avem un public mai mult vorbitor de limba rusă și cu orientări mai mult spre est.

R. MIHALEVSCHI: Am o întrebare cu privire la sancțiunea care a fost aplicată anul acesta față de „Radio 7/ Радио 7”. Este legată de interpretii autohtoni și limba română. S-a schimbat ceva? După această sancțiune ați remediat problemele care au fost constatate în cadrul controlului?

N. LUNGU: Desigur. Toate sancțiunile sunt analizate și este restructurat, revăzut programul.

A. GONȚA: Care-i proporția acum a muzicii în limba română și a compozitorilor autohtoni?

N. LUNGU: Avem asta indicat în declarațiile noastre – programe audiovizuale locale în limba română.

A. GONȚA: Dar anume muzică, nu program. Programul poate fi și știri, și meteo, dar e vorba de muzică.

N. LUNGU: Deci, opere muzicale în limba română difuzate în intervalul orelor 6.00-24.00 – 30%. Iar provenind de la compozitori, artiști, interpreți și producători autohtoni – 11%.

L. VIȚU-EȘANU: Un procent mai mult decât minimul cerut de lege.

Întrebări pentru raportor:

E. RÎBCA: Am citit și în acest ultim proiect editorial, al „Radio 7/ Радио 7”, scrie negru pe alb că emit 7 din 7 din 24 de ore. Non-stop. În structura serviciului media audiovizual văd 168 de ore, în cazul acestui ultim serviciu media audiovizual, din 10080 de minute, în concepție, în structură, se prevăd doar 9580 minute, ceea ce reprezintă 95%, și în celălalt concepții am găsit ceva similar. Întrebarea este: sunt propunerile furnizorilor de servicii media, participanților la concurs aceste 95%

care se repetă și prin ce se explică? Chiar nu cred că este cazul să discut cu reprezentanții acum în concurs, dar vreau să înțeleg, 95% este cifra lor?

E. COVACI: Da. Direcția licențiere furnizori este responsabilă doar ca datele să corespundă ca și formă, să fie toate anexate la dosar, însă conținutul acestor documente este exclusiv completat de către participanții la concurs.

E. RÎBCA: Mai am o întrebare legată de documente. Aici în cerere, inclusiv la acest ultim participant la concurs, nu este indicat site-ul pe care retransmit, deși în proiectul editorial este indicat. De ce nu le includem? De ce nu cerem să le includă inclusiv în documente? În proiectul editorial scrie foarte clar care este portalul web, pe care retransmit postul. Totuși, în documentele prezentate nouă nu este indicat acest portal. De ce?

E. COVACI: După cum spuneam, este strict responsabilitatea furnizorului să completeze documentele pentru participare la concurs. De asemenea, presupun că anterior CA a aprobat reperfectarea cu privire la includerea adresei web prin care urmează să transmită.

E. RÎBCA: Eu am citit în proiectul editorial care este portalul web pe care urmează să retransmită, în documentele prezentate nouă nu este indicat.

S. MARTIN, șef DCSMA: Poate doar planifică să transmită și încă la moment nu are loc transmisiunea. Atunci când vor decide o anumită dată de la care să transmită, vor înainta o cerere și va fi modificată și licența.

E. RÎBCA: Dar nu este cazul, în condițiile în care citesc un plan editorial și cred în acest plan editorial, să le cereți să modifice documentele? Există deja semnătura electronică prin care pot foarte ușor să le modifice la fiecare 5 minute. Trebuie să fie o concordanță între aceste documente.

S-a decis:

1. **Pentru utilizarea frecvenței 88,1 MHz (Vulcănești):** se declară învingător participantul „DARMEDIA CCS” SRL, fondator al serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Radio Dar”, căruia i se reperfectează licența de emisie prin includerea frecvenței 88,1 MHz (Vulcănești).

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

2. **Pentru utilizarea frecvenței 89,5 MHz (Edineț):** se declară învingător participantul „DARMEDIA CCS” SRL, fondator al serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Radio Dar”, căruia i se reperfectează licența de emisie prin includerea frecvenței 89,5 MHz (Edineț).

S-a votat: PRO – (2) – Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA. **CONTRA – (4)** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Ruslan MIHALEVSCHI, Larisa TUREA.

3. **Pentru utilizarea frecvenței 89,5 MHz (Edineț):** se declară învingător participantul „AER-COMUNICAȚIE” SRL, fondator al serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Radio 7/ Радио 7”, căruia i se reperfectează licența de emisie prin includerea frecvenței 89,5 MHz (Edineț).

S-a votat: PRO – (4) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Ruslan MIHALEVSCHI, Larisa TUREA. **CONTRA – (2)** – Orest DABIJA, Eugeniu RÎBCA.

4. **Pentru utilizarea frecvenței 96,4 MHz (Varnița, r-nul Anenii Noi):** se declară învingător participantul „DARMEDIA CCS” SRL, fondator al serviciului media audiovizual de radiodifuziune

sonoră „Radio Dar”, căruia i se reperfectează licența de emisie prin includerea frecvenței 96,4 MHz (Varnița, r-nul Anenii Noi).

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

5. Pentru utilizarea frecvenței 97,0 MHz (Râșcani): se declară învingător participantul „XPAND BROADCAST” SRL, fondator al serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „City FM”, căruia i se eliberează licența de emisie cu includerea frecvenței 97,0 MHz (Râșcani).

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

6. Pentru utilizarea frecvenței 98,4 MHz (Comrat): se declară învingător participantul „AER-COMUNICAȚIE” SRL, fondator al serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Radio 7/ Радио 7”, căruia i se reperfectează licența de emisie prin includerea frecvenței 98,4 MHz (Comrat).

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

7. Pentru utilizarea frecvenței 103,9 MHz (Bălți): se declară învingător participantul „XPAND BROADCAST” SRL, fondator al serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „City FM”, căruia i se eliberează licența de emisie cu includerea frecvenței 103,9 MHz (Bălți).

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

8. Pentru utilizarea frecvențelor 89,0 MHz (Glodeni), 89,8 MHz (Larga, r-nul Briceni), 93,6 MHz (Rezina) și 107,3 MHz (Ocnița) nu au fost depuse dosare.

DECIZIA nr. 315 din 19 decembrie 2024 se anexează.

L. VIȚU-EȘANU: Urăm câștigătorilor succes în activitate și vă încurajăm să respectați cotele și cerințele legislației, în special cele ale producătorilor autohtoni, operele muzicale autohtone. Cred că prin votul de astăzi am urmărit să diversificăm piața. Fiecare participant s-a ales cu câte două frecvențe și e un lucru bun. Cred că am reușit să diversificăm piața, inclusiv prin posturi regionale sau locale.

2. S-a examinat: Cu privire la concursul pentru acordarea dreptului de utilizare a sloturilor din Multiplexul A, anunțat prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 282 din 06 noiembrie 2024

A raportat: Ecaterina COVACI

Raportul DLF se anexează.

S-a decis:

Se ia act de lipsa participanților și se declară încheiat concursul pentru acordarea dreptului de utilizare a sloturilor din Multiplexul A, anunțat prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 282 din 06 noiembrie 2024.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 316 din 19 decembrie 2024 se anexează.

3. S-a examinat: Cu privire la concursul pentru acordarea dreptului de utilizare a sloturilor din multiplexele regionale, anunțat prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 286 din 08 noiembrie 2024

A raportat: Ecaterina COVACI

Raportul DLF se anexează.

Întrebări pentru raportor:

R. MIHALEVSCHI: Am citit ceea ce-a scris Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și ceea ce-a scris „Canal Regional” SRL. Ministerul, în scrisoarea sa, menționează: „procesul de autorizare și punere în funcțiune a stațiilor din cadrul rețelei multiplexului regional de televiziune digital terestru, operat de către „Canal Regional” SRL, nu a fost finalizat”. „Canal Regional” SRL în scrisoarea sa spune altceva: „prezentele multiplexe sunt construite și sunt gata de emisie”. Cum se explică această diferență și dacă puteți spune: avem servicii de televiziune care au dreptul să transmită prin multiplexul regional? Activează cineva? Emite sau nu?

E. COVACI: Avem șase servicii de televiziune care au dreptul să transmită prin multiplexele regionale, însă, în discuții, furnizorul de multiplex dl Arcadie Maican ne-a comunicat că stațiile sunt pregătite pentru a fi date în exploatare, doar că sunt foarte costisitoare. O zonă de alocare, adică întreținerea ei, costă 32 000 de lei lunar. Respectiv, suma aceasta se divizează între serviciile de televiziune. Deocamdată sunt foarte puțini care au acest drept de a transmite prin multiplex și nu își permit să achite costurile aferente.

R. MIHALEVSCHI: Deci, respectiv, niciunul, la moment, nu emite prin multiplexul regional.

E. COVACI: Da. Încă nu au încheiat contracte cu furnizorul de multiplex.

S-a decis:

Se ia act de lipsa participanților și se declară încheiat concursul pentru acordarea dreptului de utilizare a sloturilor din multiplexele regionale, anunțat prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 286 din 08 noiembrie 2024.

S-a votat: **PRO – (6) UNANIM** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 317 din 19 decembrie 2024 se anexează.

4. S-a examinat: Cu privire la rezultatele controlului efectuat în temeiul Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 303 din 29 noiembrie 2024

A raportat: Natalia CIOBAN

Raportul DCSMA se anexează.

L. VIȚU-EȘANU: Mulțumim pentru un raport consistent, o analiză destul de pertinentă. Reacții la raport în scris nu am avut.

A fost audiat: Sergiu NICULIȚĂ, reprezentantul serviciului de televiziune „TV8”.

(Înregistrarea video cu comentariile reprezentantului se păstrează în arhiva CA.)

Întrebări pentru reprezentant:

E. RÎBCA: Eu astăzi prima oară am întâlnit în proiectul de hotărâre cuvântul „deontologie”, sintagma „încălcare ale normelor deontologice”. În primul proiect de decizie pe care l-am primit nu am găsit o asemenea învinuire, precum că au fost încălcate de dvs. sau de alte servicii de televiziune

normele deontologice. Am mai primit un ultim proiect de decizie și am verificat și nu am găsit termenul „deontologic” nici în al doilea proiect de decizie care mi-a fost înaintat mie în calitate de membru al CA. Întrebare: în materialele pe care le-ați primit dvs. ați găsit acest termen, această învinuire, sunt încălcate normele deontologice? Astăzi în ședință a fost pronunțată această sintagmă: „încălcarea normelor deontologice”. Eu, totuși, în documentele pe care le-am primit, nu am găsit o asemenea sintagmă. Dvs. ați avut în documentele pe care le-ați primit o asemenea învinuire?

S. NICULIȚĂ: Nu, nu am identificat.

E. RÎBCA: A doua întrebare. Nu am claritate în ceea ce privește respectarea de către serviciul de televiziune „TV8” a prevederii pct. 13 din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, citez: „Conținuturile audiovizuale informative și informativ-analitice se supun cerințelor de protecție a minorilor și vizionării în familie. Înainte de difuzarea unor imagini șocante, a unor scene de violență, sau cu impact emoțional negativ, telespectatorii vor fi avertizați verbal: Atenție! Imagini care vă pot afecta emoțional, mențiune ce va fi afișată static și vizibil.” În cazul reportajului difuzat de „TV8”, s-a respectat această cerință?

S. NICULIȚĂ: „TV8” nu a oferit imagini șocante, imagini cu scriu, imagini ale corpului neînsuflețit și alte imagini care ar putea să afecteze emoțional. Deci, a evitat maxim posibil.

E. RÎBCA: Am văzut materialele video care țin de serviciul media audiovizual „TV8”. Într-adevăr, se deosebesc radical de toate celelalte reportaje, programe chiar, difuzate de alte servicii media audiovizuale.

R. MIHALEVSCHI: Dacă tot ați menționat codul deontologic, pentru înțelegerea mea personală, cum dvs. percepeți acest moment: Codul deontologic spune la pct. 4(24) că jurnalistul protejează identitatea copiilor implicați în evenimente și situații cu conotații negative, accidente și așa mai departe, inclusiv ca martori. Înregistrările audio, video și fotografiile trebuie modificate pentru protejarea identității copilului. Fac excepție situațiile în care identificarea copilului este de interes public și cele în care jurnalistul acționează în interesul superior al copilului cu sau fără acordul părinților sau a tutorelui. Deci, cum vedeți dvs. interesul public față de acest subiect în genere și cum vedeți dvs. interesul public față de folosirea interviului cu Oleg Spânu și descoperirea identității lui?

S. NICULIȚĂ: Subiectul poate să fie tratat din mai multe aspecte și interesul public la fel poate să fie văzut din mai multe aspecte, dincolo de senzațional, șocant și detaliile morbide. Trebuie să ținem cont inclusiv de notorietatea persoanelor implicate într-un incident. Trebuie să ținem cont despre faptul că atât persoana decedată, familia, cât și persoanele intervievate sunt artiști care au o prestație publică aproape zilnică. Trebuie să ținem cont și de faptul dacă este minor sau nu este minor. Dar trebuie să facem o diferență dintre minorii care sunt de 8-7 ani și care chiar nu au discernământ și minorii de 16 ani. Inclusiv, trebuie să ținem cont de prestația personală a persoanei în public. În cazul dat, nu a fost unica declarație și persoana nu a fost vânată la colțul casei și a evitat să facă anumite declarații. Eu tot am analizat atât prestația postului „TV8”, cât și prestația altor posturi de televiziune. În foarte multe cazuri au fost depășite nu doar limitele codului deontologic, au fost depășite inclusiv limitele bunului simț. În cazul dat, eu chiar consider că au fost respectate maxim posibil atât codul deontologic, cât și CSMA. Nu generalizez modalitatea și prestația posturilor de televiziune față de cum au reflectat această tragedie, dar individual cum a reflectat postul „TV8”, inclusiv modul cum a intervievat persoana respectivă.

Întrebări pentru raportor:

E. RÎBCA: În contextul art. 15 alin. (4) din CSMA: „dreptul minorului la respectarea vieții private și la propria imagine prevalează în fața necesității de informare, inclusiv în cazul minorului aflat în situații dificile”. Care sunt încălcările constatate în cazul unui serviciu media audiovizual? Haideți

să ne oprim la „TV8”, pentru că am discutat atât de mult și pentru că avem material în volum mic în proiectul deciziei în ceea ce privește această încălcare.

N. CIOBAN: La „TV8” nu este această încălcare. La „TV8” nu a fost atestată nerespectarea prevederilor art. 15 alin. (4).

E. RÎBCA: Să mergem la un alt serviciu de televiziune, de exemplu, „Moldova 1”. Care sunt acele fapte constatate în calitate de încălcare?

N. CIOBAN: „Moldova 1” a difuzat interviuri cu minori în cadrul procesiunii funerare, care au vizat reacția minorilor cu privire la moartea minorei.

E. RÎBCA: Chiar și în condițiile în care este un minor care intră în scenă foarte des? Am văzut că este prezentat în calitate de interpret. Dvs. porniți de la premisa că însăși acordarea interviului de către un minor reprezintă o încălcare?

S. MARTIN: Dvs. cum considerați, în cazul în care un minor este filmat în cadrul unei procesiuni funerare, plângând și dorind să-și acopere fața, să nu-l vadă nimeni, îi este cumva afectată viața privată și propria imagine sau nu? Și aflat și într-o situație dificilă. Nu este o situație standard.

E. RÎBCA: Eu vorbeam materialele de la „Moldova 1” și nu de la „Tezaur TV”. Acolo, într-adevăr, este acea situație despre care ați vorbit dvs. în formă retorică de întrebare. Eu, totuși, vorbesc de „Moldova 1”, unde se constată acordarea unor interviuri de tineri care ies în scenă chiar având statut de minori.

N. CIOBAN: Au fost difuzate nu numai interviuri cu Oleg Spânu, au fost luate interviuri și de la alți colegi minori ai tinerei decedate. Ei, în cadrul procesiunii funerare, au fost întrebați cu privire la reacția legată de pierderea colegei lor care recent a decedat și decesul a fost unul tragic. Prin acordarea întrebărilor respective în cadrul unei procesiuni foarte sensibile, minorii au re trăit repetat toate sentimentele prin care au trecut și continuă să treacă. Unii au fost filmați când plâng, când sunt în stare de afect. Când o persoană vine la funeralii și este întrebată „cum vă simțiți fără dânsa la școală?”, asta înseamnă arătarea minorilor în situații dificile. Ei trec printr-o tragedie personală.

În cadrul dezbaterilor/deliberărilor au luat cuvântul următorii membri:

A. GONȚA: Câteva constatări importante din punctul meu de vedere ar fi că jumătate din cei monitorizați sau nu au dat acest subiect sau nu au admis derogări de la legislație. Avem postul cu cea mai mare audiență care a respectat legea și codul deontologic. Înseamnă că audiența se poate face și pe alte subiecte sau pe altă manieră de a prezenta subiecte de acest tip, care într-adevăr sunt tragice. Mă întristează să văd postul public într-o „listă dezonorantă” pentru el. Am numărat aproape 20 de minute în 3 zile, în 6 materiale date și în reluare, într-adevăr cu mai multe abateri și de la deontologie, care este în cazul acesta extrem de importantă. Codul nostru deontologic prevede foarte clar anume acoperirea acestui tip de materiale care vizează minorii. Și apropo, în Europa și în lume, dar în special în Europa, acum discuțiile tocmai din aceste considerente se întetesc pentru a înăspri și mai mult pedepsele, sancțiunile pentru protecția minorilor și pentru toate subiectele care vizează protecția minorilor. Și pentru un post public cred că nu a fost cea mai bună poziție sau poziționare de luptă sau goană după senzațional, pentru că aici a fost clar mai mult, eu aș zice, interesul publicului, decât interesul public, felul în care a fost acoperit acest subiect. Deci a fost satisfăcut mai degrabă interesul publicului decât cel public. Pentru că, într-adevăr, și la televiziunile pe care le-am monitorizat noi, dar și în alte surse pe care le-am mai văzut, minorul despre care vorbiți în special a fost „tirajat” la maxim, deci doar el peste tot a fost dat. Nu exclud că a fost și o dorință cumva a lui sau un consimțământ. Deci, nimeni nu l-a impus, bineînțeles, să vorbească, să spună ce crede, ce a văzut, dar a mizat și el pe chestia asta de senzațional și pe emoții și pe tot ce putea să stârnească acest subiect. N-am văzut la nicio televiziune părerea măcar a unui medic sau a

unei persoane care tot s-a aflat la fața locului, sau a cuiva din administrația localului în care s-a întâmplat cazul, sau orice altă persoană, ca sursă, care ar fi putut, în primul rând să diversifice sursele, și, în al doilea rând, da, poate n-ar fi generat atâtea vizualizări și audiență, sunt de acord, deși nu pot proba lucrul acesta, dar ar fi ajutat televiziunile să respecte legea și deontologia și ar fi prezentat subiectul acesta cu o mult mai multă acuratețe, din punctul meu de vedere. Iarăși, am remarcat că aproape nimeni nu a avertizat despre impactul emoțional puternic și negativ al imaginilor și/sau al informațiilor. Apropo, dle Niculiță, nu doar când sunt imagini cu impact emoțional negativ, dar și informații, tot este bine să atenționați telespectatorii. Și nu vreau să mă refer la fiecare post, dar eu individualizez bineînțeles sancțiunile. Eu sunt de acord că „TV8”, în acest top al sancțiunilor, al rușinii, stă poziționat cel mai bine, dacă pot să mă exprim așa. Dar, cu același succes puteați să intervievați, repet, un medic sau orice altă sursă relevantă care v-ar fi putut oferi aceleași informații sau chiar mai bune și mai multe și mai de interes public, pentru că v-ați referit la interesul public, cu care sunt absolut de acord, chestii legate de ambulanțe, de medici, de sistem și așa mai departe. Ar fi fost minunat în același subiect. Și, într-adevăr, aici, da, a fost și în reluare, dar e un singur material. Oricum, eu personal nu pot să nu votez pentru sancțiune, de exemplu. În rest, eu o să-mi individualizez voturile și o să propun dacă nu o să fie alte propuneri și mărimi pe amenzi. Și doar un lucru, pentru că la „ProTV Chișinău”, de exemplu, deși au fost parcă mai puține materiale și nu atât, într-adevăr, de grave în sensul imaginilor șocante, au fost totuși aproape 17 minute, deci 3 subiecte consecutive. Începe buletinul și 3 subiecte consecutive, a câte minim 3 minute, 4 minute 29 de secunde, 4 minute 40 de secunde, deci toate 3, practic jumătate din buletin, la început, a fost acest subiect și a fost dezvoltat maximal posibil. Eu personal nu am putut să mă uit la toate trei subiecte consecutiv, pentru că impactul emoțional într-adevăr este foarte mare, chiar dacă nu erau imagini, dar erau informații care și pe mine, cu discernământ sau fără, am mai mult de 18 ani, dar pe mine m-a emoționat foarte tare, de exemplu. Ca să nu mai vorbesc de o emisiune de aproape 50 de minute dedicată acestei teme. Și „Tezaur TV”, bineînțeles, care din punctul meu de vedere a fost sub orice critică, un post de nișă, care întrerupe, apropo, un clip muzical, adică o piesă veselă, pentru ca să dea în direct procesiunea funerară, mie asta mi se pare absolut sub orice critică și nu cred că sunt sancțiuni în Codul nostru suficient de mari pentru aceasta. De fapt, nici măcar nu e vorba de mărimea amenzilor sau de sancțiuni, este vorba, în primul rând, de codul deontologic aici, dar și de respectarea legislației care, din păcate, nu a fost asigurată de cele 5 posturi TV.

O. DABIJA: Periodic avem astfel de cazuri legate de situații din societate mai sensibile, chiar și la începutul mandatului nostru, cred că a fost ceva în aceleași linii de idei. Și am asistat cumva la o recidivă a goanei după un senzațional morbid. Într-adevăr, este interesul publicului uneori să vadă crime și violuri și tot felul de chestii violente, dar nu este de fapt un interes public, mai ales când există suficientă violență și în alte programe audiovizuale. Bine, este vorba de acordul părinților, de limite de vârstă, dar oricum există suficientă violență și cadre cumva tragice care apar în filme, în special, și nu știu dacă știrile ar trebui să reia rolul unei astfel de platforme care să continue un astfel de senzațional morbid cum este în acest caz. Într-adevăr, „TV8” este cel mai bun față de ceilalți furnizori. Dacă este o problemă care depășește puterea de judecată a minorului, sigur că există o diferență între cei de 8 ani și cei care au trecut de 15-16 ani. Problema asta se pune nu doar la nivelul audiovizualului. Minorii au dreptul de a se căsători, de a munci și sigur că capacitatea de judecată este una formată. Părerea mea este că poate ar fi trebuit acordat și dreptul de vot pentru cei care depășesc vârsta de 15 sau 16 ani, dar în puține state din lume legiuitorii au acordat acest drept de vot și cred că ar fi mai ușor să alegi pe cine să votezi decât să percepi cumva moartea, pentru că este un subiect foarte complicat, nu numai pentru cei mici. Cred că este un caz exemplar și voi susține propunerile din raport.

S-a decis:

1. Se ia act de rezultatele controlului serviciilor media audiovizuale de televiziune „Moldova 1” „Cinema 1”, „Jurnal TV”, „Exclusiv TV”, „Star TV”, „One TV”, „TV8”, „Pro TV Chișinău”, „N4” și „Tezaur TV”.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Larisa TUREA. **CONTRA – (1)** – Eugeniu RÎBCA.

2. Se sancționează cu avertizare publică furnizorul public de servicii media Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova”, fondator al serviciului media audiovizual „Moldova 1”, pentru încălcarea prevederilor art. 15 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Larisa TUREA. **CONTRA – (1)** – Eugeniu RÎBCA.

A. GONȚA: Ar mai fi trei amenzi pentru „Teleradio-Moldova”, sancțiunea e între 10 000 și 15 000 de lei și eu propun a câte 12 000 de lei.

3. Se sancționează cu amendă în mărime de 12 000 de lei furnizorul public de servicii media Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova”, fondator al serviciului media audiovizual „Moldova 1”, pentru încălcarea prevederilor pct. 13 din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 61 din 01.03.2024, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

4. Se sancționează cu amendă în mărime de 12 000 de lei furnizorul public de servicii media Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova”, fondator al serviciului media audiovizual „Moldova 1”, pentru încălcarea prevederilor pct. 44 sbp. 7) din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 61 din 01.03.2024, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Larisa TUREA. **CONTRA – (1)** – Eugeniu RÎBCA.

5. Se sancționează cu amendă în mărime de 12 000 de lei furnizorul public de servicii media Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova”, fondator al serviciului media audiovizual „Moldova 1”, pentru încălcarea prevederilor pct. 44 sbp. 13) din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 61 din 01.03.2024, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Larisa TUREA. **CONTRA – (1)** – Eugeniu RÎBCA.

L. VIȚU-EȘANU: Pentru „PRO TV Chișinău” mai întâi avem o avertizare, după care o amendă. Ce propuneți la amendă?

A. GONȚA: E adevărat că n-au fost imaginile alea morbide, dar au fost totuși multe materiale și tehnica aceasta de a da consecutiv și de a ține telespectatorul în temă și de a-i prezenta cât mai multe detalii, din punctul meu de vedere, este o încălcare. În plus, au fost 6 materiale, date în reluare, și o emisiune de aproape 50 de minute. Eu propun 13 000 de lei.

L. VIȚU-EȘANU: Da, și emisiunea, „O seară perfectă” – măcar s-o fi numit „Ediție Specială”. Este o decizie editorială.

6. Se sancționează cu avertizare publică furnizorul de servicii media ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, fondator al serviciului media audiovizual „PRO TV Chișinău”, pentru încălcarea prevederilor art.

15 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Larisa TUREA. **CONTRA – (1)** – Eugeniu RÎBCA.

7. Se sancționează cu amendă în mărime de 13 000 de lei furnizorul de servicii media ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, fondator al serviciului media audiovizual „PRO TV Chișinău”, pentru încălcarea prevederilor pct. 44 sbp. 13) din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 61 din 01.03.2024, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

L. VIȚU-EȘANU: „Tezaur TV” – o avertizare și două amenzi. Propun 15 000 de lei, maxim, pentru că dâșii chiar au depășit orice limită a decenței.

8. Se sancționează cu avertizare publică furnizorul de servicii media „TEZAUR FOLC” SRL, fondator al serviciului media audiovizual „Tezaur TV”, pentru încălcarea prevederilor art. 15 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

9. Se sancționează cu amendă în mărime de 15 000 de lei furnizorul de servicii media „TEZAUR FOLC” SRL, fondator al serviciului media audiovizual „Tezaur TV”, pentru încălcarea prevederilor pct. 13 din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 61 din 01.03.2024, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

10. Se sancționează cu amendă în mărime de 15 000 de lei furnizorul de servicii media „TEZAUR FOLC” SRL, fondator al serviciului media audiovizual „Tezaur TV”, pentru încălcarea prevederilor pct. 44 sbp. 7) din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 61 din 01.03.2024, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

L. VIȚU-EȘANU: Următorul serviciu media audiovizual este „Star TV” cu două amenzi plus neprezentarea înregistrărilor.

A. GONȚA: Pentru neprezentarea înregistrărilor propun 5 000 de lei, adică minim, pentru amenzi – a câte 12 000 de lei și explic: chiar dacă e vorba de un singur material de 4 minute și 23 de secunde, acolo au fost imagini explicite.

L. VIȚU-EȘANU: Cu accent pe față și pe secru chiar. Să spunem, ca să ne înțeleagă publicul de ce mergem pe aceste amenzi.

11. Se sancționează cu amendă în mărime de 12 000 de lei furnizorul de servicii media „SFC MEDIA” SRL, fondator al serviciului media audiovizual „Star TV”, pentru încălcarea prevederilor pct. 13 din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 61 din 01.03.2024, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

12. Se sancționează cu amendă în mărime de 12 000 de lei furnizorul de servicii media „SFC MEDIA” SRL, fondator al serviciului media audiovizual „Star TV”, pentru încălcarea prevederilor pct. 44 sbp. 7) din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 61 din 01.03.2024, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

13. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei furnizorul de servicii media „SFC MEDIA” SRL, fondator al serviciului media audiovizual „Star TV”, pentru încălcarea prevederilor art. 24 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. i) din Cod.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

L. VIȚU-EȘANU: La „One TV” avem aceeași situație cu neprezentarea înregistrărilor, prin urmare propunerea este să mergem tot pe 5 000 de lei.

14. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei furnizorul de servicii media „SFC MEDIA” SRL, fondator al serviciului media audiovizual „One TV”, pentru încălcarea prevederilor art. 24 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. i) din Cod.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Larisa TUREA. **CONTRA – (1)** – Eugeniu RÎBCA.

L. VIȚU-EȘANU: Pentru „TV8” propun amenda minimă, 10 000 de lei.

15. Se sancționează cu amendă în mărime de 10 000 de lei furnizorul de servicii media Asociația Obștească „Media Alternativă”, fondator al serviciului media audiovizual „TV8”, pentru încălcarea prevederilor pct. 44 sbp. 13) din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 61 din 01.03.2024, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (4) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Larisa TUREA. **CONTRA – (2)** – Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

DECIZIA nr. 318 din 19 decembrie 2024 se anexează.

Motivarea votului:

R. MIHALEVSCHI: Nu am votat aplicarea în cazul „TV8” a sancțiunii pentru încălcarea pct. 44 sbp. 13) din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale. E vorba despre sintagma „este interzisă difuzarea și distribuirea conținuturilor audiovizuale ce reprezintă interviuri și declarații în care minorilor le sunt solicitate păreri referitoare la probleme intime de familie sau probleme care le depășesc puterea de judecată”. Sunt de acord cu argumentele vociferate de reprezentantul furnizorului de servicii media. Consider că faptele constatate în raportul de monitorizare nu se încadrează în prevederile acestui punct. În toate cazurile este vorba despre interviul cu colegul fetei decedate Oleg Spânu. Cred că interviurile cu Oleg Spânu mai puțin se refereau la probleme intime de familie. Ele se refereau anume la un subiect de interes public. Deci, interviul lui Oleg Spânu s-a referit la un subiect de interes public, care, în opinia mea, este legat de circumstanțele în care s-a produs acest incident tragic. Mai mult, pentru mine este greu să spun în ce măsură ceea ce a vorbit Oleg Spânu în cadrul interviului depășește puterea lui de judecată, pentru că el are 17 ani, este un

artist tânăr, începător, care este obișnuit cu viața publică, viața în mass-media și cumva consider că nu am suficiente argumente pentru aplicarea unei sancțiuni anume pe baza acestui punct. Sunt de acord cu argumentele invocate în proiectul de decizie precum că furnizorii de servicii media trebuie să fie foarte atenți când interviează minori în asemenea cazuri. Pur și simplu nu am găsit o încadrare juridică în ceea ce avem la moment și în CSMA și în Regulament pentru aplicarea sancțiunii anume în acest caz. Deci, în opinia mea, aici e mai mult o chestie deontologică, care ar trebui să fie analizată prin perspectiva Codului deontologic. Și în rest, este clară aplicarea sancțiunilor pe art. 15 alin. (4), cred că trebuie să ne gândim și la imaginea fetei decedate, la dreptul ei la viața privată, nu doar la cei care au fost intervievați. Deci, mi se pare că a fost întrecut în mare măsură, de majoritatea serviciilor de televiziune care au fost monitorizate, bunul simț la reflectarea acestui subiect și consider că a fost încălcată această prevedere inclusiv.

E. RÎBCA: Nu am votat pentru a se lua act de rezultatele controlului, nu am votat pentru sancțiunile în raport cu „Moldova 1”, „PRO TV Chișinău”, „One TV” și „TV8”.

Primul argument. Potrivit art. 3 alin. (9) din CSMA, deciziile adoptate de CA în urma efectuării controlului, includ partea descriptivă, motivarea și dispozitivul. Informațiile impuse din aceste părți ale deciziilor CA trebuie să corespundă principiului legalității. Dispozitivul proiectelor deciziilor CA, elaborate și examinate în urma efectuării controlului, includ prevederea „se ia act de rezultatele controlului”, votarea căreia semnifică aprobarea rezultatelor controlului. Votul PRO, acordat pentru prevederea „să ia act de rezultatele controlului”, are ca efect juridic și aprobarea textului din partea descriptivă a proiectului deciziei și din motivarea proiectului deciziei, inclusiv aprobarea legalității informațiilor incluse în aceste părți ale deciziei.

Un alt argument. Normele instituite prin art. 15 alin. (1)-(4) din CSMA și Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, instituie pentru furnizorii de servicii media obligații privind protecția copiilor. În contextul principiului „interesul superior al minorului”, prevederea art. 15 alin. (4) din CSMA are ca obiect protecția dreptului la viața privată a minorului și a dreptului la protecția imaginii, la propria imagine a minorului. Sancțiunile aplicate pentru încălcarea acestor prevederi din CSMA implică existența unei fapte ilicite a furnizorului de servicii media pentru încălcarea a cel puțin unuia dintre aceste drepturi ale minorilor. Inclusiv ale minorilor aflați în situație dificilă. Și anume, dreptul la viață privată sau dreptul la proprie imagine.

Un alt argument. Rezultatele controlului activității furnizorului de servicii media Compania „Teleradio-Moldova” au atestat prezența în imaginile difuzate a minorilor și informațiilor privind viața privată, fără a fi prezentate una sau mai multe fapte ilicite ce ar constitui încălcarea dreptului la viața privată a minorului și/sau a dreptului la proprie imagine a minorului, fapt pentru care subsemnatul nu a avut temei juridic de a vota pentru aplicarea sancțiunii prevăzute în art. 84 alin. (3) lit. a) pentru încălcarea prevederilor art. 15 alin. (4) din CSMA. Autorii proiectului de decizie au prezentat temei pentru a afirma despre existența unor imagini video cu sicriul și corpul minorei. Examinarea de către subsemnat a materialelor video supuse controlului a atestat că în imaginile video supuse controlului nu este vizibil corpul minorei, fapt pentru care subsemnatul nu a avut temei juridic de a vota pentru aplicarea sancțiunilor prevăzute pentru încălcarea pct. 44 sbp. 7) din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale.

Un alt argument. Rezultatele controlului furnizorului de servicii media Compania „Teleradio-Moldova” au atestat difuzarea unor interviuri cu participarea minorilor, fără a fi prezentate una sau mai multe fapte ilicite ce ar constitui păreri ale minorilor referitoare la probleme intime de familie și sau probleme care depășesc puterea de judecată a persoanelor intervievate, fapt pentru care subsemnatul nu a avut temei juridic de a vota pentru aplicarea sancțiunilor prevăzute pentru încălcarea prevederilor pct. 44 sbp. 13) din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale.

Un alt argument. Rezultatele controlului furnizorului de servicii media ÎCS „PRO DIGITAL” SRL au atestat prezența în imaginile difuzate a minorilor și informațiilor privind viața privată, fără a fi prezentate una sau mai multe fapte ilicite ce ar constitui încălcarea dreptului la viața privată a minorului și sau a dreptului la proprie imagine a minorului, fapt pentru care subsemnatul nu a avut temei juridic de a vota pentru aplicarea sancțiunilor prevăzute pentru încălcarea prevederilor art. 15 alin. (4) din CSMA.

Un alt argument. În contextul sancțiunii prevăzute în art. 84 alin. (5) lit. i) din CSMA, au fost supuse votului propuneri de aplicare a două sancțiuni pentru furnizorul de servicii media „SFC MEDIA” SRL. Cele două sancțiuni au fost aplicate pentru neprezentarea înregistrărilor programelor audiovizuale difuzate de serviciile de televiziune „Start TV” și „One TV”, solicitate prin scrisoarea CA. Subsemnatul nu a avut temei pentru a vota pentru același furnizor de servicii media aplicarea a două sancțiuni pentru aceeași faptă.

Un alt argument. Rezultatele controlului furnizorului de servicii media Asociația Obștească „Media Alternativă” au atestat difuzarea unui interviu cu participarea minorului, fără a fi prezentate una sau mai multe fapte ilicite ce ar constitui păreri ale minorului referitoare la probleme intime de familie și sau probleme care depășesc puterea de judecată a persoanelor intervievate, fapt pentru care subsemnatul nu a avut temei juridic de a vota pentru aplicarea sancțiunilor prevăzute pentru încălcarea prevederilor pct. 44 sbp. 13) din Regulamentul privind conținuturile audiovizuale.

5. S-a examinat: Cu privire la rezultatele controlului efectuat în temeiul Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 309 din 06 decembrie 2024

A raportat: Nadejda OPREA

Raportul DCSMA se anexează.

L. VIȚU-EȘANU: Pentru cei care ne urmăresc, reacție nu a existat, nici în scris, nici de altfel.

În cadrul dezbaterilor/deliberărilor au luat cuvântul următorii membri:

O. DABIJA: O să menționez încă o dată că a fost, de fapt, sesizarea unui cetățean și mă bucur că există sesizări și în privința emisiunilor de acest gen. Mulțumesc raportorului, este un raport foarte bun. Nu prea aş avea ce să adaug pentru că au fost evidențiate toate elementele sensibile. Invitatul în platou, evident, poate debita orice, dar este datoria moderatorului să echilibreze discursul. S-a menționat foarte clar, da, puterea trebuie criticată, dar există deontologie, există limitele bunului simț. În foarte multe cazuri, moderatorul nu a intervenit sau chiar a încurajat afirmațiile invitatului, încercând să-l corecteze, dacă este grup, grupare sau organizație criminală. Opiniile pot fi diferite, chiar și moderatorul poate să aibă opinie, dar trebuie să asigure un discurs moderat, echilibrat și corect pentru a informa corect publicul. Eu nu cred că o amendă minimă este suficientă, pentru că ei au recidivat în mai multe emisiuni de acest tip.

L. VIȚU-EȘANU: O amendă mai mare, dacă au avut și elemente de dezinformare.

A. GONȚA: Constat și eu faptul că, din păcate, într-un an e a treia oară când acest serviciu media audiovizual de televiziune încalcă aceleași prevederi. Într-adevăr, cum a fost menționat și în raport, cu moderatori diferiți, deci asta cumva induce la ideea că e o politică editorială asumată, indiferent de moderatori să fie același comportament. Și, din punctul meu de vedere, sunt elemente clare de dezinformare pe care colegii noștri chiar și le-au dezmințit în raport. Da, opinii poți să ai diferite, dar ele oricum trebuie să fie bazate pe fapte reale și nu doar pe percepții, sau, mai grav, pe falsuri, pe lucruri care nu s-au întâmplat și nu sunt adevărate și tu ești conștient de lucrul acesta. Deci, având în vedere faptul că e a treia oară într-un an și elementele de dezinformare, propunerea mea este de 18 000 de lei amendă pentru încălcarea art. 13 alin. (1) lit. b).

S-a decis:

1. Se ia act de rezultatele controlului serviciului media audiovizual de televiziune „TVC 21”.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

2. Se sancționează cu amendă în mărime de 18 000 de lei furnizorul de servicii media „COTIDIAN” SA, fondator al serviciului media audiovizual de televiziune „TVC 21”, pentru

încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (7) lit. f) din Cod.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 319 din 19 decembrie 2024 se anexează.

6. S-a examinat: Cu privire la examinarea rezultatelor controlului serviciilor media audiovizuale de televiziune „TVC 21”, „Vocea Basarabiei TV”, „GLOBAL 24”, „WE SPORT TV”, „Next TV”, „Premiera TV”, „Moldova 1”, „Moldova 2”, „Jurnal TV” și „Tezaur TV” la capitolul respectării art. 63 alin. (6) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018

A raportat: Artur CORCODEL

Raportul DACD se anexează.

A. CORCODEL: Azi a venit un răspuns din partea serviciului de televiziune „Moldova 2”, în care se menționează: „În urma analizei realizate, dorim să subliniem că 40 dintre programele evaluate respectă integral standardele tehnice impuse pentru nivelul tăriei sonore, -23 LUFS, +0,5 LU. Singura excepție, constatată în cazul filmului artistic Fenta, nivel sonor de -29,3 LUFS, reprezintă o situație punctuală și izolată. Din verificările interne efectuate, abaterea semnalată poate fi atribuită unor factori tehnici, având în vedere că toate materialele media, inclusiv programul Fenta, au fost procesate conform procedurilor standard de ajustare audio. Conținutul specific al acestui program, cu o pondere semnificativă a sunetului de fundal de aproximativ 70-80% și o prezență redusă a dialogurilor de aproximativ 20-30% poate influența calculul nivelului general al tăriei sonore, având ca rezultat discrepanța observată. Ne reafirmăm angajamentul față de respectarea standardelor audiovizuale și colaborarea activă cu CA pentru asigurarea calității programelor difuzate.”

L. VIȚU-EȘANU: Cum răspundeți dumneavoastră la explicațiile lor?

A. CORCODEL: Având în vedere că „Moldova 1” a respectat prevederile art. 63, iar „Moldova 2” a avut doar două devieri, ca atare devierea a fost pe un singur program, care se calculează ca două devieri: înaintea programului și după program, eu aș fi de acord că poate exista o eventuală greșeală tehnică sau un factor uman implicat. Cu atât mai mult, dacă 70-80% reprezintă sunet de fundal, ca fon, și 20-30% este dialogul, este puțin mai complicat pentru a fi măsurat sau pentru a fi procesat și corectat, normalizat la nivelul care trebuie în mod automat. Poate dacă ar fi fost făcut în mod manual, ar fi cumva alte verificări și ar fi adus la nivelul necesar.

L. VIȚU-EȘANU: Ce propuneri sunt pe amenzi, raportat la sancțiunile acordate anterior?

A. GONȚA: Eu aș propune să nu sancționăm „Moldova 2”. Și am un dubiu cu referire la „Jurnal TV”, deși avem șase devieri, dar ele sunt foarte mici. Credeți că și aici poate fi un invocat factorul tehnic, uman? Pentru că volumul monitorizat a fost foarte mare la „Jurnal TV”, deci asta înseamnă că ei respectă.

A. CORCODEL: Având în vedere un volum mare de programe și de emisiuni în măsurare, eu nu pot să exclud posibilitatea unei erori tehnice, dar nu pot nici să mă expun sub acest aspect, pentru că nu am primit niciun răspuns din partea lor.

R. MIHALEVSCHI: Dar devierea, media și maxima, puteți aprecia încât influențează ascultătorul?

A. CORCODEL: Având în vedere că marja permisă de la nivel țintă este în total, de jos în sus, mai mult de un decibel, în jur de un decibel, și aici este puțin peste, cred că nu e atât de mare.

A. GONȚA: La „Moldova 2” e mai mare. Dar e un singur program. Aș propune să nu sancționăm. În rest, propunerile mele ar fi următoarele: „TVC 21” – 8 000 de lei, „Vocea Basarabiei TV” – 6 000 de lei, „GLOBAL 24” – 9 000 de lei, „Next TV” – 7 000 de lei, „Premiera TV” – 9 000 de lei și „Moldova 2” și „Jurnal TV”, dacă sancționăm, atunci cu minim.

E. RÎBCA: Susțin propunerea de a nu supune votului aplicarea sancțiunii în raport cu activitatea serviciului de televiziune „Moldova 2” și, respectiv, serviciului de televiziune „Jurnal TV”. În cazul „Moldova 2” intervin cu o întrebare. Avem un program audiovizual, film Fenta, la care avem un alt nivel al tăriei sonore. În proiectul deciziei este vorba de două devieri. Dacă înțeleg corect, avem un singur program cu devierea nivelului tăriei sonore, dar se consideră că sunt două devieri pentru că este vorba de o trecere la programul cu o altă tărie sonoră și trecerea spre tăria sonoră normală?

A. CORCODEL: După cum am spus și anterior, se consideră două devieri pentru că este deviația de după autopromovare spre film, după aia este deviația de după film spre autopromovare. Deci, sunt două devieri. Și programul deviat este filmul Fenta.

E. RÎBCA: Atunci vorbim de trei programe cu devieri în cazul „Jurnal TV” și nu șase devieri, astfel încât să fie clar și celor care audiază această ședință.

S-a decis:

1. Se ia act de rezultatele controlului serviciilor media audiovizuale de televiziune „TVC 21”, „Vocea Basarabiei TV”, „GLOBAL 24”, „WE SPORT TV”, „Next TV”, „Premiera TV”, „Moldova 1”, „Moldova 2”, „Jurnal TV” și „Tezaur TV”.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

2. Se sancționează cu amendă în mărime de 8 000 de lei „COTIDIAN” SA, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „TVC 21”, pentru încălcarea prevederilor art. 63 alin. (6) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. l) din Cod.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

3. Se sancționează cu amendă în mărime de 6 000 de lei „VOCEA MEDIA” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Vocea Basarabiei TV”, pentru încălcarea prevederilor art. 63 alin. (6) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. l) din Cod.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

4. Se sancționează cu amendă în mărime de 9 000 de lei Instituția Privată Studio de Televiziune „VIZIUNEA LIBERĂ”, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Global 24”, pentru încălcarea prevederilor art. 63 alin. (6) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. l) din Cod.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

5. Se sancționează cu amendă în mărime de 7 000 de lei „MEDIA SCOUPE” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Next TV”, pentru încălcarea prevederilor art. 63 alin. (6) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. l) din Cod.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

6. Se sancționează cu amendă în mărime de 9 000 de lei „MEDIA SCOUPE” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Premiera TV”, pentru încălcarea prevederilor art. 63 alin. (6) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. l) din Cod.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

7. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova”, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Moldova 2”, pentru încălcarea prevederilor art. 63 alin. (6) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. l) din Cod.

S-a votat: PRO – (1) – Eugeniu RÎBCA. **CONTRA – (5)** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Larisa TUREA.

L. VIȚU-EȘANU: Dle Rîbca, doriți să sancționați cu amendă de 5 000 de lei „Moldova 2”?

E. RÎBCA: Am votat PRO.

8. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei Publicația Periodică ÎCS „REFORMA ART” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”, pentru încălcarea prevederilor art. 63 alin. (6) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. l) din Cod.

S-a votat: PRO – (2) – Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA. **CONTRA – (4)** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI.

DECIZIA nr. 320 din 19 decembrie 2024 se anexează.

Motivarea votului:

O. DABIJA: Eu sunt de acord cu argumentele expuse de dna A. Gonța.

E. RÎBCA: Eu am votat pentru aplicarea sancțiunii. Eu acum nu am ce argumenta. Eu am avut o propunere foarte clară: susțin să nu supunem votului. Acum argumentați-vă.

R. MIHALEVSCHI: Încălcările sunt minore. Am constatat că în cazul „Moldova 2” avem doar un program, de fapt, în rest cerința față de tăria sonoră a fost respectată. La „Moldova 1” avem situația foarte bună, nicio încălcare. Respectiv, facem concluzia că e vorba, posibil, de o eroare tehnică sau umană. Ce ține de „Jurnal TV”, am constatat că volumul de emisie este destul de mare, multe programe și raportat la numărul de încălcări și, în special, la nivelul de devieri, ar fi neproportională sancțiunea de 5 000 de lei în acest caz. Inclusiv, am avut asemenea cazuri când am considerat că este disproporționat să sancționăm pentru așa nivel mic de devieri.

L. VIȚU-EȘANU: Dna Turea, dacă doriți, argumentați votul.

L. TUREA: Să argumentez votul PRO? Am susținut decizia din proiect.

L. VIȚU-EȘANU: Ideea era că nu ați votat și împotriva la „Moldova 2”. Să înțeleagă oamenii de ce într-un caz se votează într-un fel, în alt caz – altfel.

7. S-a examinat: Cu privire la examinarea cererii „TV SAT” SRL de reperfectare a autorizației de retransmisiune

A raportat: Ecaterina RUSU

Raportul DACD se anexează.

S-a decis:

Se admite cererea f/nr. din 28.11.2024 a „TV SAT” SRL și se reperfectează Autorizația de retransmisiune seria AB nr. 000279 din 04.03.2021, prin includerea în aria sa de acoperire a raionului Telenești și aprobarea Ofertei de servicii media audiovizuale retransmise în raioanele Orhei și Telenești.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSKI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 321 din 19 decembrie 2024 se anexează.

8. S-a examinat: Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova pentru anul 2025

A raportat: Lilia GUȚU

Raportul SPP se anexează.

L. GUȚU: Planul de acțiuni al CA pentru anul 2025 conține 7 obiective și 34 de acțiuni. Avem 5 acțiuni noi. Este vorba de „1.1. Participarea la modificarea cadrului normativ privind transpunerea prevederilor directivelor UE aferente domeniului audiovizualului”, „1.3. Punerea în aplicare a mecanismului de depunere a rapoartelor anuale de activitate ale furnizorilor și distribuitorilor de servicii media audiovizuale în format electronic”. Avem o acțiune separată, „Elaborarea analizei comparate a rapoartelor anuale de activitate ale furnizorilor de servicii media, inclusiv prin prisma controlului respectării regimului juridic al proprietății”. Iarăși, o acțiune separată este „Controlul serviciilor de programe ale furnizorii de servicii media audiovizuale privind reflectarea alegerilor parlamentare din anul 2025”. Și o acțiune nouă, „Controlul respectării cerințelor privind transparența proprietății și a regimului juridic al proprietății furnizorilor de servicii media audiovizuale”, este vorba de anexele 4 și 5 din Regulamentul privind licența de emisie.

L. VIȚU-EȘANU: Și cred că se impune să menționăm că o bună parte a propunerilor din partea Asociației Presei Electronice se regăsesc în plan. Unele chiar le-am ridicat, pentru că sugestia era să le ținem ca indicator, iar noi de la indicator le-am ridicat la nivel de acțiuni. Și la indicatori s-a ținut cont de mai multe sugestii ale societății civile.

S-a decis:

Se aprobă Planul de acțiuni al Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova pentru anul 2025, conform anexei.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSKI, Larisa TUREA. CONTRA – (1) – Eugeniu RÎBCA.

DECIZIA nr. 322 din 19 decembrie 2024 se anexează.

Motivarea votului:

E. RÎBCA: Un prim argument. În planul de acțiuni al CA pentru anul 2025, pentru acțiunea „1.6. Reprezentarea CA în instanțe de judecată pentru apărarea intereselor și drepturilor legale”, este prevăzut indicatorul de monitorizare „Numărul proceselor câștigate-pierdute din numărul total de dosare judecate”. Pe de o parte, acest indicator de monitorizare absolutizează criteriul numeric, și anume numărul proceselor câștigate-pierdute, ignorând principiul legalității, eventualele culpe ale membrilor CA în procesul de adoptare a deciziilor, eventualele culpe ale reprezentanților CA în activitatea de reprezentare în instanța de judecată, precum și importanța instituirii unor proceduri în litigiile strategice. Pe de altă parte, un asemenea indicator de evaluare este irelevant în contextul

monitorizării activității anuale a CA, deoarece, de regulă, procesele judiciare sunt examinate pe parcursul a mai multor ani.

Un alt argument. În planul de acțiuni al CA pentru anul 2025, pentru acțiunea „2.3. Controlul serviciilor de programe ale furnizorilor de servicii media audiovizuale privind reflectarea alegerilor parlamentare din anul 2025” este prevăzut indicatorul de monitorizare „Numărul și calitatea declarațiilor privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor parlamentare și sau notificărilor privind nereflectarea alegerilor aprobate și/sau respinse de CA”. Pe de o parte, acest indicator de monitorizare neglijează principiul legalității substituindu-l cu criteriul calitatea declarațiilor. Pe de altă parte, un asemenea indicator de evaluare prezintă pericolul unor ingerințe al CA în activitatea editorială și de creație a furnizorilor de servicii media. Apropo, nu trebuie să-mi spuneți că această informație este preluată din decizia MediaForum-ului. Am văzut și eu acel document aprobat de MediaForum. Asta nu înseamnă că întotdeauna trebuie să mergem pe acele cuvinte pe care le găsim în declarații. Trebuie să revedem acele declarații în context legal.

Un alt argument. În planul de acțiune al CA pentru anul 2025 este prevăzută acțiunea „5.8. Contribuirea la sporirea nivelului de alfabetizare informațională și media în societate”. În contextul acestei acțiuni, CA își propune lărgirea sferei de competențe prin acceptarea alfabetizării informaționale și media. Pe de o parte, o asemenea activitate ține de atribuțiile Centrului pentru comunicare strategică și combaterea dezinformării. Pe de altă parte, această activitate depășește aria atribuțiilor legale ale CA, expres consacrate de lege.

Un alt argument. Informațiile incluse în proiectul deciziei trebuie să corespundă principiului legalității. Votul PRO acordat are ca efect juridic și aprobarea conținutului proiectului deciziei, inclusiv al legalității informațiilor incluse în proiectul deciziei, fapt pentru care subsemnatul nu a avut temei juridic de a vota pentru aprobarea planului de acțiuni al CA pentru anul 2025. Voi mai adăuga că această poziție am expus-o în ședința CA în care s-a votat pentru consultări publice în contextul acestui plan de acțiuni.

9. S-a examinat: Cu privire la avizarea proiectului de lege privind comunicațiile electronice

A raportat: Maria MAȘAEV

Raportul SJ se anexează.

S-a decis:

Se aprobă și se prezintă Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și Cancelariei de Stat a Republicii Moldova prezentul Aviz la proiectul de lege privind comunicațiile electronice.

S-a votat: **PRO – (6) UNANIM** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 323 din 19 decembrie 2024 se anexează.

10. S-a examinat: Cu privire la avizarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative

A raportat: Grigore CHIȚANU

Raportul SJ se anexează.

E. RÎBCA: Ce se va modifica în contextul în care acest proiect de lege, elaborat de Guvern, se aprobă de Parlament? De facto, ce se va modifica?

Gr. CHIȚANU: În cazul în care se aprobă în varianta care este propusă, odată ce intră în vigoare această modificare, urmează ca toate programele care au fost produse în state care poartă războaie și au fost condamnate prin hotărârea Parlamentului sau alte legi, urmează să nu fie difuzate în Republica Moldova și nici retransmise de către distribuitorii de servicii media.

E. RÎBCA: Și culturale, educative?

Gr. CHIȚANU: Nu contează genul programelor. Toate programele. Doar proveniența contează.

E. RÎBCA: Se vorbește mult despre restanța Republicii Moldova în contextul Planului de acțiuni Moldova-UE, în ceea ce ține de art. 17 din CSMA. Se remediază această problemă?

Gr. CHIȚANU: Cum am menționat, la moment, un grup de experți lucrează la un proiect de lege privind modificarea CSMA și din discuții cu ei reiese că și art. 17 este în vizorul lor și urmează a fi propus ca să fie modificat conform recomandărilor Uniunii Europene.

S-a decis:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Republicii Moldova și Cancelariei de Stat a Republicii Moldova prezentul Aviz la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 324 din 19 decembrie 2024 se anexează.

11. Diverse:

A. GONȚA: Solicit susținerea pentru inițierea unui control privind respectarea prevederilor art. 67 alin. (1) din CSMA, care spune că proporția de spoturi publicitare și spoturi de teleshopping într-un interval de o oră nu poate depăși 20%, respectiv 12 minute ca durată cumulată, în zilele de sâmbătă și duminică, în orele de maxim audiență, de seară, de către primele 10 servicii medii audiovizuale de televiziune după audiență.

L. VIȚU-EȘANU: Anul trecut am avut o situație în care, tocmai în luna decembrie, pe final de decembrie, mai multe servicii media audiovizuale au încălcat această prevedere, deci au depășit cele 12 minute, unele chiar au avut și câte 17 minute de publicitate timp de o oră. Am impresia că am avut și un control în această privință. Ne-a fost semnalată și din piață perpetuarea unor astfel de practici.

E. RÎBCA: Voi susține propunerea și sugerez să revenim la aceeași problemă în contextul serviciilor media audiovizuale de radiodifuziune sonoră. Propun, totodată, inclusiv reprezentanților Secției juridice, să găsim un mecanism prin care să continuăm examinarea unor petiții, în cazul în care petentul își retrage petiția. Eu am văzut un proiect de decizie cu multe încălcări, proiect de decizie elaborat în baza acestei petiții care a fost retrasă. Nu mi se pare normal să efectuăm munca, să constatăm încălcările și să găsim formalități de genul „s-a retras petiția, nu mai examinăm”. Să găsim o soluție. Să analizăm, dacă trebuie să modificăm un act normativ, dacă ne permite Codul administrativ și alte acte, dar să evităm asemenea situații în viitor.

L. VIȚU-EȘANU: De acord. Dar dincolo de faptul că s-a făcut munca, deci resursele și umane și tehnice ale statului au fost folosite, cumva se creează impresia că s-a făcut pe undeva un troc și CA a fost cumva prins la mijloc în toată situația asta și nu cred că e bine să mai admitem astfel de situații.

S-a decis:

Se dispune controlul respectării prevederilor art. 67 alin. (1) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 de către furnizorii de servicii media, ale căror

servicii de televiziune se plasează pe primele 10 locuri după audiență, în zilele de sâmbătă și duminică, în orele de maximă audiență de seară.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 325 din 19 decembrie 2024 se anexează.

L. VIȚU-EȘANU: După cum știți, noi la început de an, în primul trimestru cel puțin, suntem obligați de CSMA să actualizăm și să aprobăm lista „must carry”. Unul dintre criterii este în ce măsură sunt respectate prevederile privind programele locale. Iată de ce propun să inițiam un control pe respectarea prevederilor art. 4 alin. (3), (4), (7) și (9) pentru toate serviciile de televiziune care sunt active.

E. RÎBCA: Susțin propunerea, dar totodată propun să analizăm dacă este cazul unor monitorizări în contextul sărbătorilor de Revelion, pentru că se întâmplă anumite modificări radicale în grilă atunci când este vorba de sărbătorile de Revelion, sărbătorile pascale, vara în perioada estivală.

L. VIȚU-EȘANU: Perioada de control va fi o săptămână cu o grilă normală, în regim obișnuit. Pot să indic și perioada: 9-15 decembrie. E o perioadă în care nu am primit nicio notificare de la niciun furnizor că și-a modificat grila.

S-a decis:

Se dispune controlul respectării prevederilor art. 4 alin. (3), (4), (7) și (9) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 de către furnizorii de servicii media.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 326 din 19 decembrie 2024 se anexează.

Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței, a constatat că ordinea de zi a fost epuizată și a pus la vot aprobarea închiderii ședinței.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Orest DABIJA, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Ședința a fost declarată închisă.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU

Ex. Olimpia Moraru